

Dosarul nr. 3r-76/24
2-22115618-01-3r-20032024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: V. Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

05 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul depus de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Inamstro” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva încheierii din 06 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul declarat de Agenția pentru Supraveghere Tehnică (actual Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică) împotriva hotărârii din 22 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La data de 05 august 2022, Societatea Comercială „Inamstro” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Prin hotărârea din 22 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Societatea Comercială „Inamstro” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil. S-a anulat procesul-verbal de control nr. PV-AST-2022-00439 din 17 iunie 2022, lista de verificare nr. 2.2.3/AST din 17 iunie 2022 emise de Agenția pentru Supraveghere Tehnică și decizia nr. 06/2022 din 19 iulie 2022 emisă la soluționarea cererii prealabile.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 07 iunie 2023, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 22 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 06 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Agenția pentru Supravegherea Tehnică (actual

Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică) împotriva hotărârii din 22 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 20 februarie 2024, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică a depus recurs împotriva încheierii din 06 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, repunerea în termen a cererii de apel, anularea încheierii contestate cu adoptarea unei noi încheieri și remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea în fond.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, prin faptul că la 28 decembrie 2023 cu nr. de ieșire 4811/23 la Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică a fost înregistrată cererea de apel motivată pe 2 pagini cu anexarea actelor care confirmă înlocuirea Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică pe 4 file. Materialele în cauză au fost trimise cu scrisoare recomandată în adresa Curții de Apel Chișinău, str. Teilor 4, mun. Chișinău, fiind recepționate de Curtea de Apel Chișinău la data de 17 ianuarie 2024, fapt confirmat pe avizul de recepție cu sigiliul ștampilei Curții de Apel, astfel Inspectoratul încadrându-se perfect în termenul limită stabilit – 26 ianuarie 2024.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 06 februarie 2024, fiind notificată recurentului Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, prin intermediul poștei electronice la 14 februarie 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d. 125).

Recursul a fost depus de recurentul Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică la 20 februarie 2024 (f.d. 127).

Astfel, instanța de recurs consideră că, recurentul Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

Prin prisma art.191 alin.(5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

La 20 martie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului Societății Comerciale „Inamstro” Societate cu Răspundere Limitată copia recursului depus de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, acordând posibilitatea depunerii referinței (f.d. 140).

Prin referința depusă la data de 24 aprilie 2024, Societatea Comercială „Inamstro” Societate cu Răspundere Limitată a solicitat respingerea recursului depus de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.

Studiind actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul depus de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică și de a menține încheierea din 06 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin încheierea din 06 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Agenția pentru Supravegherea Tehnică (actual Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică) împotriva hotărârii din 22 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Instanța de apel a reținut că, hotărârea integrală din 22 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost comunicată părții apelante la adresa de email secretariat@ast.gov.md la data de 27 decembrie 2023, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică confirmând recepționarea acesteia (f.d.116). Astfel, în condițiile speței începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării hotărârii motivate, adică ziua de 28 decembrie 2023. Prin urmare, ținând cont de faptul că hotărârea integrală a fost notificată părții apelante la 27 decembrie 2023, data până la care urma a fi depusă motivarea apelului la instanța de apel a expirat la 26 ianuarie 2024.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Potrivit prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Completul de judecată menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificare a securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Hotărârea motivată din 22 mai 2023 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică la data de 27 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice la adresa indicată de ultima în cererea de apel nemotivată și prin intermediul căreia a fost recepționată și expediată corespondența pe parcursul examinării cauzei de instanțele ierarhic inferioare (f.d. 115).

Totodată, se reține că, hotărârea motivată din 22 mai 2023 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md, la data de 03 ianuarie 2024.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, hotărârea motivată a instanței de fond a fost notificată recurentului/apelantului Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică la 27 decembrie 2023.

Potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Potrivit art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Astfel, termenul de prezentare a motivării apelului, în baza art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fiind de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, a

început să curgă de la data de 28 decembrie 2023 și a expirat la data de 26 ianuarie 2024 (zi de vineri).

În pofida acestui fapt, nici în momentul emiterii încheierii din 06 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică motivarea apelului nu a fost depusă. În acest sens, este justă concluzia instanței de apel cu privire la încălcarea de către Agenția pentru Supravegherea Tehnică a obligației prevăzute de art. 232 alin.(2) din Codul administrativ. Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, este de înțeles că termenul de prezentare a motivării apelului curge din momentul notificării hotărârii integrale.

În același context, după cum a fost reiterat supra, termenul stabilit de lege pentru exercitarea obligației procesuale (depunerea apelului motivat) se calculează exclusiv din momentul notificării hotărârii integrale, iar în cazul în care participantul la proces, la caz Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, a omis acest termen, urma să invoce motivele omiterii într-o eventuală cerere de repunere în termen și expres să solicite acest fapt.

Completul de judecată apreciază critic, și ca urmare va respinge, argumentele recurentului cu privire la faptul că prin Hotărârea Guvernului RM nr. 391/2023 din 14 iunie 2023 Agenției pentru Supravegherea Tehnică a fost reorganizată în Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, or, de la data reorganizării, 14 iunie 2023, Agenției pentru Supravegherea Tehnică și până la data recepționării hotărârii motivate, și anume, 27 decembrie 2023, a dispus de un termen suficient pentru a depune cererea de apel motivată.

Totodată, nu poate fi reținut argumentul recurentului referitor la faptul că la data de 28 decembrie 2023 cu nr. de ieșire 4811/23 la Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică a fost înregistrată cererea de apel motivată pe 2 pagini cu anexarea actelor care confirmă înlocuirea Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică pe 4 file. Materialele în cauză au fost trimise cu scrisoare recomandată în adresa Curții de Apel Chișinău, str. Teilor 4, mun. Chișinău, fiind recepționate de Curtea de Apel Chișinău la data de 17 ianuarie 2024, fapt confirmat pe avizul de recepție cu sigiliul ștampilei Curții de Apel, astfel Inspectoratul încadrându-se perfect în termenul limită stabilit – 26 ianuarie 2024.

Or, potrivit actului de constatare întocmit de specialistul principal al serviciului monitorizare și relații cu publicul din cadrul Curții de Apel Chișinău, Tatiana Deliu, la data de 17 ianuarie 2024, la deschiderea plicului expediat de către reprezentantul Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, Victor Sîrbu a fost primită cererea de apel în cauza: SRL „Merant-Plus” vs. Agenția Supraveghere Tehnică care a fost înregistrată cu numărul de intrare S-353. După înregistrarea cererii, aceasta a fost transmisă Direcției evidență și documentare procesuală civilă, pentru a întreprinde acțiunile prevăzute de legislație.

De asemenea, instanța de recurs menționează că la actul de constatare nominalizat a fost anexată copia plicului, care conținea cererea de apel în cauza: SRL „Merant-Plus” vs. Agenția Supraveghere Tehnică cu numărul trimiterii poștale DS8000789556AR (f.d. 137).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție observă că numărul trimiterii poștale indicat pe copia plicului anexată la actul de constatare este identic

că numărul trimiterii poștale indicat pe copia avizului de recepție anexată la cererea de recurs, și anume DS8000789556AR (f.d. 131).

Prin urmare, instanța de recurs constată că copia avizului de recepție anexată la cererea de recurs numărul trimiterii poștale DS8000789556AR, confirm faptul recepționării de către Curtea de Apel Chișinău a cererii de apel motivate în cauza: SRL „Merant-Plus” vs. Agenția Supraveghere Tehnică. Iar, copia cererii de apel motivate în cauza: SC „Inamstro” SRL vs. Agenția pentru Supraveghere Tehnică (f.d. 129-130), anexată de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică la cererea de recurs, nu a fost expediată la Curtea de Apel Chișinău.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Urmare, cunoscând despre o hotărâre defavorabilă și despre motivele de fapt și de drept care au stat la baza emiterii acestei hotărâri, apelantul, având obligația de a depune motivarea apelului într-un termen stabilit de lege, nu a livrat nici un argument plauzibil din care cauză nu a procedat conform cadrului legal.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, apelantul/recurent urma să depună motivarea apelului în conformitate cu exigențele legii în termenul stabilit de lege.

Completul de judecată reține că, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others vs. the United Kingdom, hotărârea din 10 iulie 1998).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

La acest capitol se rețin dispozițiile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, care cert stipulează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de apel prevăzut la art. 232 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că, nerespectarea acestuia atrage drept consecință decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Astfel, Agenția pentru Supravegherea Tehnică, reorganizată Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică fiind interesată de soluționarea prezentei cauze în ordine de apel, nu a depus diligența necesară ca să-și îndeplinească obligațiile sale procedurale cu bună-credință, în vederea depunerii motivării apelului în interiorul termenului legal.

Cu referire la solicitarea din cererea de recurs a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică de repunere în termen a apelului motivat, având în vedere normele legale menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție o consideră, la etapa dată, inadmisibilă, deoarece o astfel de cerere urma a fi depusă la instanța de apel care este competentă de a o examina.

Respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 65 și 237 din Codul administrativ, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 din CEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.

Se menține încheierea din 06 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Inamstro” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Stela Procopciuc

judecătorii

Ion Malanciuc

Diana Stănilă